

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Zdrowia

KZD-4100-01-04/2012
P/12/119

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2012 r.

Pan
Piotr Jabłoński
Dyrektor
Krajowego Biura do Spraw
Przeciwdziałania Narkomanii
00-776 Warszawa, ul. Dereniowa 52/54

Szanowny Panie Dyrektore!

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Zdrowia, skontrolowała Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie wykonania w 2011 r. budżetu państwa w cz. 46 - Zdrowie oraz wykonania planu finansowego Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych. W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 23 marca 2012 r., stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Dyrektora Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii w 2011 r., powierzonych przez Ministra Zdrowia² zadań w zakresie gospodarowania środkami Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych.

Powyższą ocenę uzasadnia fakt, że chociaż ustawowe zadania Funduszu w 2011 r. zostały zrealizowane jedynie w niewielkim stopniu, to po uzyskaniu stosownych upoważnień Ministra Zdrowia podjęto w Krajowym Biurze wszystkie niezbędne czynności dla uruchomienia powierzonych programów.

1. Na realizację programu Ministra Zdrowia „wspieranie badań naukowych dotyczących zjawiska uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień nie stanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, a także rozwiązywanie problemów z tym związanych” w 2011r. wydatkowano 88,9 tys. zł, co stanowiło tylko 0,4 % zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2011 r. kwoty 22,340 tys.

Niskie wykonanie kosztów Funduszu wynikało z faktu, że pismem z 15 czerwca 2011 r., Krajowe Biuro otrzymało upoważnienie³ do dokonywania wszelkich czynności związanych z zarządzaniem programami obejmującymi realizację zadań, w tym do zawierania umów, przekazywania środków, rozliczania, weryfikacji

¹ T. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 27).

³ O którym mowa w § 5 ust. 1 rozporządzenia MZ z 16 grudnia 2010 r.

umów i kontroli wydatkowanych środków oraz monitorowania realizacji programów, zaś instrukcję obiegu dokumentów finansowo-księgowych i rozliczeń⁴ otrzymało dopiero w dniu 5 września 2011 r.

Krajowe Biuro nie miało tym samym podstaw do realizacji programów i przeprowadzenia konkursów wniosków w terminie do 31 marca 2011 r., o czym stanowi rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych w 2011 r.⁵. Konkurs ten był możliwy do przeprowadzenia dopiero po ogłoszeniu przez Ministra Zdrowia terminu składania wniosków w dniu 14 lipca 2011 r. Po przeprowadzeniu konkursu i przekazaniu listy wniosków do zatwierdzenia przez Ministra Zdrowia, Dyrektor Krajowego Biura w październiku 2011 r. zawarł umowy z dwoma realizatorami zadań na kwotę ogółem 88,9 tys. zł. Drugi nabór wniosków na realizację zadań w latach 2012-2013 w ramach 5 Programów MZ został ogłoszony przez Krajowe Biuro w dniu 4 listopada 2011 r. Na ich realizację zaplanowano kwotę w wysokości 13.500 tys. zł. W wyniku postępowania konkursowego i odwołania jednego z wnioskodawców, Minister Zdrowia zaakceptował⁶ listę 38 wniosków o udzielenie dofinansowania z Funduszu w łącznej kwocie 2.711,4 tys. zł.

Krajowe Biuro w 2011 r. zapewniło prawidłowy przebieg procedury wyłaniania podmiotów, którym udzielono dofinansowania.

2. Wydatki Krajowego Biura (cz. 46, dział 851, rozdział 85153) na pokrycie kosztów poniesionych w związku z prowadzoną działalnością na rzecz Funduszu wyniosły ogółem 303,0 tys. zł, w tym wydatki administracyjne 187 tys. zł (61,7%), a wydatki na wynagrodzenia 116 tys. zł (38,3%). Spośród wydatków administracyjnych najwięcej poniesiono na opłaty za administrowanie budynkami i lokalami (§ 440) – 82,9 tys. zł oraz związane z zakupem materiałów i wyposażenia na potrzeby Funduszu – 52,0 tys. zł (§ 421).

Krajowe Biuro, w okresie od 1 października 2010 r. do końca maja 2011 r., na wydatki związane z najmem lokalu użytkowego o pow. 70 m² przy ul. I. Gandhi 15 w Warszawie, w okresie od 1 października 2010 r. do końca maja 2011 r., wydatkowało 49,7 tys. zł, a dopiero od lipca 2011 r. rozpoczęło w tym lokalu działalność na potrzeby Funduszu. Zawarcie umowy o najem ww. lokalu w dniu 28 września 2010 r. poprzedzone było informacją Ministra Zdrowia, że Krajowe Biuro, decyzją Kierownictwa Ministerstwa Zdrowia z dnia 27 lipca 2010 r., zostało wskazane jako podmiot, któremu powierzona zostanie obsługa programów finansowanych ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz pismem⁷ „o podjęcie działań zmierzających do zapewnienia sprawnej obsługi Funduszu i umożliwiających przystąpienie do realizacji tych zadań”.

Analiza wydatków na roboty remontowe o wartości 23,8 tys. zł oraz zakupy mebli o wartości 23,3 tys. zł wykazała, że były one dokonane z zachowaniem zasad gospodarności i celowości. Płatności były zgodne z warunkami zawartymi w umowach.

Wartość zamówień na dostawy, usługi i roboty dokonane przez Biuro na rzecz Funduszu wyniosła w 2011 r. ogółem 187,0 tys. zł i jednostkowo nie przekroczyła wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro (w 2011 r. – 53.746 zł)⁸. W przypadku tych zamówień, zgodnie z art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o zamówieniach publicznych, nie było potrzeby stosowania przepisów ustawy. Zamówienia te zostały dokonane w trybie określonym w Instrukcji⁹, stanowiącej załącznik nr 7 do Zarządzenia Dyrektora Biura z dnia 31 grudnia 2008 r.

⁴ Zawierającą m.in. opis zasad współpracy Ministerstwa Zdrowia z Krajowym Biurem i opis przepływów finansowych oraz rozliczenia przekazanych środków.

⁵ Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia MZ z dnia 16 grudnia 2010 r., wnioski o udzielenie dofinansowania składa się w terminach do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok realizacji zadania; 31 marca roku, w którym dofinansowanie ma być udzielone. Minister, uwzględniając wysokość środków Funduszu, może ogłosić dodatkowy termin składania wniosków o udzielenie dofinansowania. Wnioski o udzielenie dofinansowania rozpatrywane są w terminie 2 miesięcy od dnia upływu terminu składania wniosków.

⁶ Upoważniony Podsekretarz Stanu w MZ w dniu 27 stycznia 2012 r. zaakceptował listę 38 wniosków. Listę zamieszczono na stronie internetowej Krajowego Biura w dniu 31 stycznia 2012 r.

⁷ Pismo Podsekretarza Stanu z dnia 19 sierpnia 2010 r., które wpłynęło do Biura w dniu 23 sierpnia 2010 r., w związku ze zbliżającym się zakończeniem prac legislacyjnych nad rozporządzeniem regulującym sprawy Funduszu.

⁸ W przypadku zamówień o wartości nie przekraczającej 14.000 euro, art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o zamówieniach publicznych, t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm. stanowi, że do zamówień i konkursów, których wartość netto nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 tys. euro (w 2011 r. – 53.746 zł) ustawy się nie stosuje.

⁹ Instrukcja postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych o wartości nie przekraczającej w skali roku równowartości 14.000 euro.

3. NIK pozytywnie oceniła rzetelność ksiąg rachunkowych oraz skuteczność mechanizmów kontroli zarządczej. Krajowe Biuro w dniu 1 października 2011 r. wprowadziło zasady polityki rachunkowości w zakresie obsługi Funduszu.

Funkcjonujący w Krajowym Biurze system księgowości komputerowej w zakresie obsługi Funduszu spełniał wymogi określone w ustawie o rachunkowości.

Nieprawidłowo ujęto jedną operację gospodarczą w księgach rachunkowych na koncie 530-2-6 koszty obsługi Funduszu o wartości 6.927,62 zł, tytułem najmu lokalu przy ul. Gandhi 15 za miesiąc styczeń 2012 r. Wpłynęło to na niewłaściwy okres zaksięgowania¹⁰ tej kwoty w 2011 r., bowiem w umowie najmu z 28 września 2010 r. ustalono, że czynsz płatny będzie z góry w terminie do dnia 10 każdego miesiąca. Badanie wybranych zapisów księgowych pod względem prawidłowości zaewidencjonowania dowodów księgowych, metodą statystyczną MUS, wykazało, że w ramach kosztów obsługi Funduszu (konto 530-2-6) w trzech fakturach wystąpił błąd w zakresie braku akceptacji pod względem merytorycznym¹¹, a jedna faktura była niepoprawna w zakresie nanoszenia korekty¹². Uchybienia te nie miały wpływu na sprawozdawczość w zakresie wydatków administracyjnych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, działając na podstawie art. 60 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, wnosi o zapewnienie poprawności dowodów księgowych w zakresie dokonywania korekt oraz kompletności dowodów księgowych w zakresie akceptacji pod względem merytorycznym.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Dyrektora o przedstawienie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania przekazanych uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ustawy o NIK, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do Dyrektora Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

2
poważaniem
DYREKTOR
Departament Zdrowia
Lech Rejnuś

¹⁰ Art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tj. 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.

¹¹ Art. 21 ust. 1 pkt 6 i art. 22 ust. 1 UoR.

¹² Art. 22 ust. 2 i 3 UoR.